

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

III. Leviticum,

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A & Genebrardus. Id probatur ex ipsius Prologo ad Vrsacium: *Nam & promisisse me memini;*
ut si que sunt Adamantij sens in Legem Moysi dicta colligerem, atque ea Latino sermone nostri legenda
transcribere & deinde: Igitar ut possum que injurias explicare contendo. Iam enim ex omnibus que
in Lege scripta reperi, sole ut puto in Deuteronomio desunt orationes. Atqui Latine redditas ha-
Bbemus Homilias in quatuor priores libros Pentateuchi; quis ergo Rufinum Interpretem
aufit instituiri? Probat ipsam hoc Peroratio subiecta interpretationi Commentariorum
Origenis in Epistolam ad Romanos, quam Rufino adscribendam esse suo loco docebi-
mus: is in ea se Origenis Homilias in Genesim, Exodum, & Leviticum Latine converuisse
scribit. Nulla itaque adhibenda est fides antiquo Codici Bibliotheca Regiae, in quo illa
ipsa de qua agimus Homiliarum Origenis in Genesim interpretatio Hieronymo adscribi-
tur. Observebat interim Lector, postrem Homiliam bona sui parte esse mutilatam; nam
omnes Patriarcharum benedictiones pro instituto non persequitur, & solenni caret clau-
sula, quam Homiliis suis omnibus Origenes imponere conuevit.

B II. Commentariorum in Exodum lacinias aliquot vigesimo sexto Philocalia capiti Ba-
silis & Gregorius intexuerunt. Homiliae vero duodecim Latina editione continentur.
Nomen Interpretis adscriptum non est, sed ex Prologo Rufini ad Vrsacium, & ejusdem
Peroratione ad interpretationem Commentariorum Origenis in Epistolam ad Romanos,
qua mox laudavimus, manifestum est non alium Interpretem quam Rufinum queri debe-
re: id quod vel ex ipsa stili similitudine statim reprehendas. Fallitur ergo Sextus Senensis
Hieronymo interpretationem hanc tribuens.

C III. Ad interpretationem Homiliarum Origenis sexdecim in Leviticum Rufino itidem
adjudicandam, & arguendum. Sixtum qui eam Hieronymo adscribit, valere debent eadem
argumenta. Qualiter autem in interpretandis Homiliis illis, & quae in Genesim, & quae in
Exodum habita sunt se gesserit Rufinus, id ipse declarat in Peroratione mox citata: *Fatig*
namque Heracli frater amansime, quod dum tuis desideris satisfac re capio, oblinia sum pene mandati
quo precipit: Onus supra viris tuas ne levaveris: quanvis nobis nec in exercis que te insidente, immo
potius pensum diurni operis exigente, in Latinum versimus, defuerit plurimus labor, dum supplere cupi-
mus ea que ab Origene in auditorio Ecclesie ex tempore, non tam explanationis, quam adificationis in-
tentione perorata sunt: sicut in Homiliis, sive in Orationibus in Genesim & in Exodum secundum, & pre-
cipue in his que in librum Leviticum ab illo quidem perorandi filio dictata, a nobis vero explanandi specie
D *translata sunt: Quem laborem adimplendi que decessit idcirco suscepimus, ne pulsatae questiones & re-*
ticite, quod in Homiliatico dicendi genere ab illo sepe fieri solet, Latino Lectori fastidium generarent.
Eggregium scilicet Interpretem, de suo quidquid libitum est largientem. Hoc illi debemus
tamen, quod legitimo suo auctori restituta sunt; que inter Cyrilli Opera falso venditaban-
tur. Itaque Bellarminus, qui lib. 4. De verbo Dei, cap. 11. effidente Origenis definire non
ausus fuerat, easdem in libro De scriptor. Eccles. absque hesitatione huic attribuit. Vnde
explendorius Heterodoxus quidam, qui eas posuit nuper inter opera Origenis supposititia.
Externum primum Philocalia caput fragmentum exhibet ex Homilia secunda in Leviti-
cum, quae quidem ab Homilia secunda Rufiniana collectionis plane diversa est. Decurta-
tam ea particula & mutilatam à Rufino Homiliam hanc opinati sunt quidam; sed multo
E verisimilis est plures fuisse Homiliarum istarum collectiones, & in una quidem secun-
dum tenuissima locum Homiliam illam, unde prodit Philocalia fragmentum, quae à Rufiniana
collectione absuerit. Homilias quidem in Numeros, quae superfluit, à se collectas & di-
gestas Rufinus ipse prædicat, ut mox dicemus. Homilia in Ieremiam ab Hieronymo Lat-
ine redditæ, alio ordine in Editione Latina, quam in Codicibus Græcis collocata sunt;
quod & alibi factum observabimus. Idem itaque Homiliis in Leviticum contigisse, & pro
Interpretum, studiosorumque libitu variis modis fuisse selectas, & ordinatas existimatæ pro-
clive est.

F IV. Ex Prologo quem præfixit Rufinus interpretationi sua octo & viginti Homilia-
rum Origenis in Numeros, quæ ad hanc diem superfluit, & ex ipso etiam filio intelligitur
vehementer eos falli, quicunque alium Interpretem assignant quam Rufinum. *Quocunque,*
inquit, in Numerorum libro, sive Homiliatico filio, sive etiam ex his que Excerpta appellantur, scripta
reperimus, huc perargente te (Vrsacium alloquitur) Romana ut potius voce ex diversis in unum
ordinem collecta digesta. Has nempe quas habemus Homilias undecunque collectas pro
arbitrio suo in ordinem dispositas, simulque etiam Scholia ipsa permiscent; quod Rufino
Interprete dignum erat. Inanis itaque est Andrea Riveti Observatio, Autorem Homilia-
rum istarum Latinum esse ex eo arguentis, quod Homil. 12. differentia notetur inter, excusare, & excidere: que Rufini Interpretis munificentia accepta referenda sunt. Orationes vero in Deuteronomio quominus Latine exposuerit, quemadmodum animo destinata
verat, mors impedimento fuit.

V. Homilias Origenis in losuæ sex & viginti Latini nobis exhibet Edicio. Hieronymo
hh iii